



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про державні резерви» щодо формування державних резервів» (далі – проєкт Постанови), надісланий листом Міністерства економіки України від 19.06.2024 № 2708-09/44288-03.

За результатами проведеного аналізу проєкту Постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

в пояснювальній записці до проєкту Постанови зазначено, що метою прийняття проєкту Постанови є забезпечення виконання Закону України «Про державні резерви» від 09.08.2023 № 3310 - IX (далі – Закон № 3310).

Проєктом постанови пропонується затвердити:

Порядок формування державних резервів та переміщення матеріальних цінностей державних резервів, який визначатиме механізм формування державних резервів та переміщення матеріальних цінностей державних резервів, зокрема, процедуру закупівлі матеріальних цінностей, їх розміщення на відповідальне зберігання або резервування, а також порядок переміщення матеріальних цінностей.

Порядок відбору відповідальних зберігачів та резервантів, який визначатиме процедуру здійснення відбору відповідальних зберігачів та резервування матеріальних цінностей державного матеріального резерву, а також критерії їх відбору.



Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 272 від 19.07.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

Проаналізувавши проєкт змін, а саме порядок формування державних резервів та переміщення матеріальних цінностей державних резервів (далі - проєкт Порядку формування) встановлено наступне.

Пунктом 15 передбачається:

Відповідальний зберігач та/або резервант невідкладно, але не пізніше ніж протягом 24 годин з моменту виникнення загрози втрати або пошкодження матеріальних цінностей державного матеріального резерву повідомляє з використанням технічних засобів електронних комунікацій (електронною поштою) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів про виникнення загрози втрати або пошкодження матеріальних цінностей державного матеріального резерву та необхідність переміщення зазначених матеріальних цінностей. До повідомлення додаються матеріали, що підтверджують факт загрози втрати або пошкодження матеріальних цінностей державного матеріального резерву.

Дана редакція не дає розуміння які саме критерії оцінювання «загрози» матеріальним цінностям вважати такими, що дійсно спонукали б резерванта або відповідального зберігача переміщувати матеріальні цінності про які йдеться. Які саме матеріали що додаються до повідомлення, що підтверджують факт загрози втрати або пошкодження, яким чином матеріали мають бути оформлені.

В пункті 16 зазначено, що:

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів забезпечує невідкладний розгляд повідомлення та доданих до нього матеріалів, за результатом якого приймає рішення про переміщення матеріальних цінностей державного матеріального резерву із зазначенням відповідального зберігача, а у разі його відсутності - іншого місця відповідального зберігання.

Однак яка форма такого рішення (акт, наказ, розпорядження тощо) має бути не передбачено, до проєкту не додаються розроблені «типові» документи які будуть складені у разі настання такої загрози. Пропонуємо розробнику визначити чітко форму такого рішення.

Так як можливість суб'єктивного оцінювання настання загрози, нівелює позицію держави та чітко встановлених норм поведінки в даній сфері, що є основним завданням держави та органів державної та виконавчої влади.

Враховуючи вимоги статті 18 Закону № 3310 рішення центрального органу виконавчої влади у сфері державних резервів може бути оскаржене в судовому порядку, що тягне за собою необхідність чітко визначити яким чином рішення органу будуть оформлені для реалізації конституційних прав на оскарження суб'єктами господарювання у разі такої необхідності.

Крім того, враховуючи практику рішень Європейського суду з прав людини від 20.10.2011 у справі «Рисовський проти України» суд підкреслив особливу важливість принципу «належного урядування». Він передбачає, що у разі, коли йдеться про питання загального інтересу, зокрема, якщо справа

впливає на такі основоположні права людини, як майнові права, державні органи повинні діяти вчасно та в належний і якомога послідовніший спосіб (рішення Європейського суду з прав людини у справах «Беелер проти Італії», «Онер`їлдіз проти Туреччини», «Megadat.com S.r.l. проти Молдови», «Москаль проти Польщі»).

Зокрема, на державні органи покладено обов'язок запровадити внутрішні процедури, які посилять прозорість і ясність їхніх дій, мінімізують ризик помилок («Лелас проти Хорватії» від 20.05.2010, «Тошкуче та інші проти Румунії» від 25.11.2008) і сприятимуть юридичній визначеності у правовідносинах, які зачіпають майнові інтереси («Онер`їлдіз проти Туреччини» та «Беелер проти Італії»).

Це стосується і проекту Порядку відбору відповідальних зберігачів та резерватів, пунктом 10 якого зазначено, що з переможцем відбору (нерезидентом) укладаються *«відповідні договори, згідно норм міжнародного права»* - таке формулювання потребує уточнення, за якими саме міжнародними договорами буде здійснюватися такий вид діяльності як відповідальне зберігання суб'єктом нерезидентом.

Таким чином, виходячи із вищевикладеного, запропонована редакція проекту потребує доопрацювання.

Також при опрацюванні проекту Постанови ДРС встановила, що Мінекономіки під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Звертаємо увагу, що відповідно до вимог статті 5 Закону, забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, зокрема: недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти.

Крім того, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Постанови не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 (далі – Методика).

Так, у розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для

проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу.

Як альтернативні способи розробник повинен розглянути можливість розв'язання проблеми за допомогою ринкових механізмів, проаналізувати існуюче правове регулювання відносин, у сфері яких виникла проблема, та визначити, чи може проблема бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів (схоже регулювання вже запроваджене в існуючих актах) або внесення змін до них.

Доцільно розглядати лише адекватні та реалістичні альтернативи, тобто такі, які спроможні розв'язати існуючу проблему, можуть бути реально впроваджені та виконані на практиці.

Однак розробник обмежився формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив.

Під час розгляду інформації, наведеної розробником у таблицях «Оцінка впливу на сферу інтересів держави» та «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» встановлено, що розробник не проаналізував вигоди для держави та витрати для громадян за альтернативами 2 та 3.

При цьому, визначена розробником альтернатива 1 «Залишення ситуації без змін» для держави, громадян та суб'єктів господарювання взагалі не проаналізована.

У зв'язку з цим, необхідно здійснити відповідні розрахунки витрат для суб'єкта господарювання згідно з Додатком 4 до Методики, які взагалі відсутні в АРВ.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, громадяни, суб'єкти господарювання).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Виходячи з наведеного, за результатами проведеного аналізу проєкту Постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених вимогами: статті 4 Закону, зокрема ефективності та збалансованості; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти; статті 7 Закону, в частині планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів, статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики та статті 9 Закону, в частині дотримання розробником мінімального строку оприлюднення проєкту регуляторного акта.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації положень Закону України «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про державні резерви» щодо формування державних резервів».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР